

Samarbeidsutvalget for Målselvassdraget inn i 2025 sesongen

Et lite notat fra leder SUM. Januar – 2025.

Fortsatt er det samarbeidsutvalget for Målselvassdraget som har ansvar for forvaltningen av anadrome laksefisk i vassdraget vårt. 6. januar i år hadde vi et 'Stormøte' – der alle styrene i elveeierlagene kan stille med fire representanter hver, og der Statskog, MJFF og ØJFF kan delta.

Dette møtet hadde som viktigste saker; oppsummering av 2024 sesongen, fiskebestemmelser for 2025, pukcellaksproblematikk i 2025 og noen andre saker.

Først litt om fiskesesongen 2024.

Sesongen startet med positive signaler – både med tidlig oppgang av fisk i fisketrappa og gode fangster i hele elva. Etter hvert ble det lavere vannstand i elva – langt under normalen – glir over i en situasjon som gjør det vanskelig for fisk å komme seg inn i fisketrappa grunnet vannmengde, og at temperaturen i vatnet var opp mot 20 grader. Tross dette var det brukbar oppgang i trappa med over 5000 laks, 1560 sjørret, 112 sjørøyer, 2 oppdrettlaks, 7 pukcellaks (6 hunn og 1 hann – og av disse ble 2 fanget). DET viktigste - og det som kreves i fra myndighetene - er at det bør være minimum 5362 kg holaks igjen i hele elva etter at fiskesesongen er slutt. Foreløpige beregninger gjort av leder i SUM er at det ovenfor fossen var omtrent 1000 kg mer enn dette kravet i 2024. I tillegg står det en del gytefisk nedenfor fossen, men det er vanskelig å estimere. Det ser sånn sett brukbart ut i vårt vassdrag, selv om vi har hatt 5 år med over 8 tonn med gytebiomasse ovenfor fossen.

Ser man på landsbasis har sesongen 2024 vært den aller dårligste sesongen i Norge, og Miljødirektoratet (MD) stengte fisket i 33 elver for ikke å ta ut fisk som trengtes for gyting. MD peker på at det må tas hensyn til fiskebestandene i 2025 og at føre-var-prinsippet bør gjelde. De elvene som var sterkest rammet i 2024 har måttet lage planer til godkjenning av MD for 2025 før nyttår. MD vil i løpet av kort tid komme med forskrifter for neste år i hele landet.

Fiskebestemmelsene for 2025

SUM ser at det er mange ulike syn og interesser når det gjelder fiskereglene. Stikkord som kvoter (døgn, sesong), sesonglengde, gjenutsetting av holaks, redskapsbruk og lignende er aktuelle momenter. SUM har valgt en gruppe som skal se nærmere på dette. Gruppen skal utforme forslag til regler som skal behandles på årsmøtet i SUM i april. Vedtatte fiskebestemmelser på årsmøtet blir deretter gjeldende for 2025.

Pukkellaksplan for 2025.

Både i 2021 og 2023 fikk SUM gjøre uttak av pukcellaks i fisketrappa. Dette viste seg å være brukbare prosjekt, med det krever økonomi, og ikke mye arbeidsinnsats. MD sin faggruppe angående pukcellaks var på befaring i nedre deler av elva og i fisketrappa i august. Bunnforholdene nedstrøms samløpet med Barduelva er preget av mye sand på botn, og lite egnet for plassering av fester for feller. Forholdene for uttak i fisketrappa er derimot gode, men krever utstyr, tilrettelegging og ikke minst folk til å gjøre en god jobb. SUM har søkt MD og økonomiske midler i størrelsesorden 300.000 for å kunne sette i gang dette prosjektet som også krever både dugnadsinnsats og avlønning av arbeid. De praktiske gjøremålene i et slikt tiltak er mange, men uansett er det to hensyn som er

svært viktig; Hensynet til HMS for de som er i aktivitet i trappeområdet, og hensynet til fiskevelferd for alle arter i fisketrappa.

Sluttord:

Det er særdeles viktig at fangster rapporteres så snart som mulig (innen 24 timer) med dato, art, lengde, vekt, kjønn, ev. skader eller andre ting.

Ta også skjellprøver som gir uvurderlig informasjon over mye mer enn det vi tror-; smoltalder, levealder, antall år i sjøen, vekstforhold i havet, kondisjon, flergangsgyttere, oppdrettslaks og rømmingstidspunkt, genetikk, sporstoffer i skjellene, artshybrider?.

Mvh Odd-Helge Utby, leder SUM.